

„EDINOST“

Izhaja enkrat na dan, razen nedelj in praznikov, ob 4. uri pop. — Naročnina znaša: za vse leto 24 K, za pol leta 12 K, za četrt leta 6 K in za en mesec 2 K. — Naročnino je plačevati naprej. Na naročbe brez priloge naročnine se upravnštvo ne ozira.

Po tobakarnah v Trstu se prodajajo posamične številke po 6 stot. (3 vč.); izven Trsta pa po 8 st.

Telefon številka 870.

Edinost

Glasilo političnega društva „Edinost“ za Primorsko.

V edinosti je moč!

Oglas!

se računajo po vrstah v petito. Za večkratno naročilo s primernim popustom. Poslana, osmrtnice in javne zahvale, domači oglasi itd., se računajo po pogodbi. — Vsi dopisi naj se pošiljajo uredništvu. Neprankovani dopisi se ne sprejemajo. Rokopisi se ne vračajo. Naročnino, reklamacije in oglase sprejema upravnštvo v ulici **Molin piccolo št. 3. II. nadstr.** Naročnino in oglase je plačevati loco Trst.

Uredništvo in tiskarna: ulica Carintia št. 12

„Slovenija“

(Dopis z Dunaja.)

Mladina nazivljajo narodovo bodočnost. Iz nje, osebno iz izobraženega dela njenega vzraste nov rod za narodno delo. Za to delo treba se pripravljati skrbno. Kdor u. pr. hoče delovati političsko, se mora tudi političsko naobraziti. Vsi ti stavki so umevni sami ob sebi, a pomnimo: mladina je **b o d o č n o s t** naroda. Do čnega hipa, ko nastopi ona kakor zares merodajen faktor, mine še dosti časa. Čas in živim razvoj pa igrata tudi v politiki močno ulogo. Politiška stranka, tudi če si je še tako skrbno in dobro detaljiral program, propade kmalu, če se ne razvija času primerno ali ne premeni v pravem hipu! Navadni voditelji strank ne znajo opaziti novega duha, novega časa ter se prekonservativno drže starih navad in tako upropaščajo stranko. Kaj pa naj mladina, o kateri smo dejali, da se ima pripravljati na prihodnje delo, stori s strankami, ki nikdar dolgo ne trajajo? Gotovo ima tudi mladina svojo sodbo o strankah, a če hoče biti zares **b o d o č n o s t** naroda, se ne sme nikdar brezpogojno postavljati na stran kake politične stranke! Kajti s tem, da se nekako zagrižuje v strankarske dogme, si je zaprla pot razvoja: taka mladina ni napredna. Prava napredna mladina ima vedno v sebi neko kritično nezadovoljnost, v njej že vstajajo nove ideje, dostikrat ideje bodočnosti.

Slovensko dijaštvo je bilo do zadnjih let skoro celotno v tej usodni zmoti, da se je strastno priključevalo ekstremem naših strank. To dejstvo nas je dovelo, osebno na Kranjskem, kjer zdaj občutno manjka novih, močnih individualitet, do stagnacije. Ravno to, da so si stranke vzgajale strankarsko-fanatičen naraščaj, jim je in bo v pogubo! Kajti s tem je obteženo napredovanje s časom in razmerami. Časi so novi, stranke, oziroma strankarji pa živijo še leta nazaj! So torej neki anahronizmi in nič zdravega, novega, ne more prit na površje. Zato se nam zdi naravnost nemoralno, če politik — in o tem še svobodomislec — napada dijaštvo, ki ni ravno njegovega mnenja. Akademski svoboda je slavnoznana, a praktično zračni pojem. Zdi se mi, da jej dajamo lep zmisel, če jo umevamo tako, da si akademik ne daja ukovati svojega prepričanja in svoje svobodne kritike. Z akademsko svobodo se ne strinja, če so akademiki, posebno pa cela društva, privesek političnih strank, še posebno takih, v katerih so močne individualitete despotični vodje! — Že to — tudi če bi bilo edino — je že zadostno, da obsojamo klerikalno »Danico« in novo ustanovljeno kranjsko liberalno »Savo« na Dunaju. — Edina »Slovenija« si je pridržala svobodo, kakoršna se spodobi akademiku! Edino v njej so torej tla za nove ideje!

Da je možno skupno naobrazevanje brez večjih in brezuspešnih sporov, ima »Slovenija« kakor nekak okvir dve temeljni ideji, ki jih tudi v resnici brez sile vsak prav naroden dijak lahko priznava: **n a c i j o n a l i z e m** in **s o c i j a l i z e m**. Pri prvem vodi »Slovenija« uverjenje, da v narodnostnem boju slovenski boj za obstanek ne le ni končan, marveč da ga imamo v veliki meri še pred seboj, da bo ogenj na mejah vedno hušji, da pa je tudi Kranjska na pragu novega narodnega boja zoper nemški kapital: odločilni narodni boj nas še čaka.

Druga ideja je socijalna: vsi slabotni se družijo, da postanejo močnejši. Kakor za politiko, tako tudi za socijalna dela smatramo za prvo in glavno nalogo dijaka, da proučuje vede vseh ved: psihologijo, da študira različne ideje, in da spajajoč jih s svojim nacionalizmom prenaša v nas vse ono, kar je primerno našemu narodu po njegovih posebnostih in razmerah.

Na teh dveh temeljih se giblje vse proučevanje in političsko mišljenje takozvanega radikalno narodnega dijaštva. S teh dveh temeljev presoja domače stranke in obsoja slovenski liberalizem in klerikalizem. Dr. Tuma ju je zadnjič v Nabrežini po pravici nazval tuji rastlini, rekši, da klerikalizem uničuje vsako svobodno gibanje, liberalizem pa je tu le zaradi par oseb, katerim slepo sledi stranka čez drn in strn. Slično je govoril pred kratkim tudi dr. Rybář. — Slovenski klerikalizem nima najvišjega zapovednika na Slovenskem! Mi pa, kakor nacionalci, hočemo imeti središče in smer naše politike urejena primerno edino le interesom našega rodu! Politika Rima in interesi Slovenstva so še malokdaj hodili paralelno. Slovenskemu klerikalizmu očitamo dalje strankarsko tendenciozno, vrhu tega pa še močno zavojeno gospodarsko organizacijo. — Zametujoči strankin princip zametamo tudi samostrankarsko kulturno organizacijo namenjeno njegovemu širjenju.

Na drugi strani očitamo liberalni stranki osebno politiko, nedelavnost, brezprogramnost, negativnost, slabo narodno politiko itd.

Se svojega nacionalnega stališča obsojamo tudi naš medoslovenski boj.

Mi vemo dobro, da morajo biti stranke, da mora torej prihajati do boja. Ako bi hoteli zadrževati ta boj, to bi bilo morda celo napačno, a uveljaviti hočemo v mladini nekaj višji pojem sloge. Preko nesloge k sloji! Strankarski programi imajo skupne točke, predvsem narodne. Povzdignimo se vsaj tako visoko, da bomo brez ovir nastopali skupno v skupnih stvarih! Strankarstvo se ne da odpraviti, a če ta pojem realne sloge preide v stranke, bomo že močno ojačeni in tako stopijo nehoté, vsaj v nekoliko, strankarske težnje v ozadje. Za tem stremi mej dunajskimi akademiki »Slovenija«. Očita se jej, da je sama ustanovila novo, neko »srednjo stranko«. »Srednjo« bi pomenjalo toliko, kakor nekak kompromis mej liberalnimi in klerikalnimi načeli. Načelnih kompromisov radikalci nočejo! Vrhu tega je nemožen vsak kompromis mej tema dvema strujama. Mi presojamo vse s čisto samostojnega gledišča. Tudi tega se ne more reči, da bi bila »Slovenija« ustanovila kako stranko, čeravno stvar sedaj v resnici tako izgleda; to pa le zato, ker sta obe dve drugi struji pravi stranki, imajoči za sabo stranki v domovini.

S tem smo objasnili v nekoliko pozicijo dunajske »Slovenije«, ki je v zadnjem času deležna tolikih neopravičenih napadov. Na eni strani so klerikalci s staro lajno o brezverstvu in o nemoralnem narodnem šovinizmu, dva prazna očitka! Na drugi so liberalci, ki proglašajo ubogo »Slovenijo« za klerikalno, zadnjič pa njene člene za kimovee. Ne omenjamo tega, da bi tu z gospodo polemizovali, ampak le, da konstatujemo, da so te stranke res tako nestrpne, da preganjajo vsakogar, ki ni njim brezpogojno udan.

Vsi napadi niso imeli doslej zlega upliva na društvo. Pričujoči članek pa smo napisali, da bi javnost pravilneje spoznavala »Slovenijo«. Naraščaj soglašajo. Domovina pa naj jo krepko podpira in lahko se zanaša, da »Slovenija« vestno izpolnjuje svojo lepo nalogo na tujem!

Radikalec.

Dogodki v Srbiji.

Proklamacija kralja Petra I.

Včeraj je kralj Peter I. izdal sledečo proklamacijo na srbski narod:

»Predragi mi narod!

Težak za me in za deželo je trenutek, ko se prvič kakor srbski kralj obračam do srbskega naroda. Narodna skupščina me je, kakor tolmač želj in čustev vsega naroda,

soglasno izvolila srbskim kraljem. Vsprejel sem izvolitev in sem danes, kakor zahteva ustava, pred narodno skupščino položil prisego kakor zakoniti kralj Srbije. Naznanjam torej svojemu predragemu narodu, da sem z današnjim dnem vsprejel kraljevske pravice in dolžnosti.

Božja in narodna volja, ki je pred jednim stoletjem pozvala mojega deda, da je vodil srbski narod v svetih bitkah za neodvisnost, dvignila me je na prestol, na katerem je, izvoljen od naroda, šestnajst let sedel knez Aleksander. Moja navada je, govoriti odkrito in postopati odkrito in lojalno in sklenil sem posvetiti se vsega blagostanju in sreči naroda. Stejem si v dolžnost, izjaviti ob tej slovesni priliki, da mora po mojem prepričanju kralj ščititi svobodo in skrbeti za napredek svojega naroda.

Hočem biti v resnici ustaven kralj Srbije. Vse garancije, katere nudi ustava za svobodno izvajanje narodne svobode in narodnih pravic — podlaga rednemu in srečnemu razvoju naroda — so mi svete in jaz jih hočem spoštovati. Zahtevam pa, da bodo tudi drugi tako postopali. Vodjen po teh načelih pozabljam na minolost in prepuščam zgodovini, naj onasodi vsakogar po njegovih delih.

Zvest tradicijam srbskega naroda in mojih prednikov, izjavljam, da me bodo v vnanji politiki vodila stoletna stremjenja srbskega naroda. Z inozemstvom in posebno z bližnjimi narodi gojim bom priščne odnose, katere zahtevajo narodne koristi. Mojo junaske vojsko, kateri izrekam svoje kraljevo priznanje za vse njene dosedanje zasluge in žrtve za domovino, hočem povzdigniti na stopinjo, da bo dostojna predstavljati nade srbskega naroda.

Na podlagi teh mislij in čustvovanj mi je mogoče spoznati vso težo in velikost kraljevih dolžnosti. Uverjen sem pa, da me hoče narod lojalno podpirati v teh mojih prizadevanjih in upam, da dovedem z božjo in narodovo pomočjo Srbijo na pot k sreči in napredku.

Peter I.

Prvi vladarski čini novega kralja. Provizorna vlada je po nastopu vladarstva novega kralja svojo nalogo smatrala dovršeno in je podala ostavko. Kralj je na to poveril sestavo novega kabineta zopet Avakumoviću in ko je ta kralju predlagal, naj ostanejo vsi dosednji ministri, je kralj ta predlog vsprejel. Sdanje ministerstva, katero uživa tudi zaupanje skupščine in senata, ostane vsled tega na vladi do prihodnjih volitev. Kralj je nastop svojega vladanja naznanil včeraj vsem vladarjem in načelnikom držav. Listi javljajo, da je kralj Peter proglasil amnistijo za vse one, ki so bili obsojeni radi tiskovnih in političnih zločinov in zmanjšal kazni onim, ki so bili obsojeni radi navadnih zločinov.

Slavnosti v Beogradu.

Kakor smo sporočili že v včerajšnji številki, je kralj Peter I. včeraj v srbski skupščini prisegel na ustavo.

Ko je na to kralj odšel na ogledovanje vojaštva, so poslanci ostali še toliko časa v skupščini, da so položili prisego zvestobe kralju.

Vojaška parada vršila se je na baniškem polju, ki je pol ure oddaljeno od Beograda.

Na velikanskem baniškem polju je bilo vse polno vojaških čet, naroda in kočij. — Kralj je jahal na belem konju in pušil cigarete. Njegovo priprosto in neprisiljeno vedenje je jako dobro uplivalo na vojsko in narod. Došedši do ruskega in avstro-ogrškega atašeja, prazal ju je kralj, kako da sodita o srbski vojski. Ista sta mu odgovorila, da jima

vojaška jako ugaja, na kar je kralj pripomnil: »Upam, da se s časom zboljša«. Kralj je potem prisostvoval defiliranju vojaških čet, broječih 5000 mož. Vojaštvo je defiliralo po sledečem redu: Kadeti telesne straže, polki pešcev, 5 baterij topništva, 6 eskadronov konjice, zopet ena baterija topništva in jahačjoča telesna straža. Narod je vojaštvu aplavdiral. Isto je izvrstno defiliralo in raznobarvne uniforme so napravile najlepši utis na gledalece.

Kralj je pohvalil posamične poveljnike in je podal ministrom roko, ko se je poslovil in odšel v mesto. O njegovem povratku ga je narod obkrožal in ga navdušeno pozdravljalo.

Ob 4. uri popoldne se je kralj Peter zopet brez telesne straže podal v topčiderski park, kjer se je vršila velika ljudska slavnost, ob pevanju narodnih pesmi in plesanju »kola«. Kralj je stopil s svoje kočije in se pomešal med narod, ki je prenehal prepevati in plesati ter mu začel ploskati in vsklikati: »Živio!« Kralj je vsklikajočo nagovarjal, naj se ne dajajo motiti po njegovi navzočnosti in naj se dalje veselijo.

Na to je mladina nadaljevala ples, kralj pa se je prijazno pogovarjal s priprostimi ljudmi.

S takim postopanjem se je kralj tako priljubil narodu, da je med vsemi navzočimi zavladalo največe in najpriščneje navdušenje. Vsi so soglašali v prepričanju, da je Srbija slednjič dobila pravega kralja. Povratek kralja v mesto bil je pravi triumfalni sprevod. Navdušenemu vsklikanju ni hotelo biti ne konca ne kraja.

Sinoči bila je v narodnem gledališču slavnostna predstava. Iste sta prisostvovala tudi ruski in avstro-ogrski odposlanec se svojima soprogoma in s člani poslaništev. Ko je kralj stopil v dvorano ložo, ga je občinstvo navdušeno pozdravilo. V loži sta poleg njega sedela ministerski predsednik Avakumović in minister za vnanje stvari Kaljević. Tekom predstave je narod pred glediščem prirejal ovacije in so se zažigali umetniški ognji. Po predstavi pa je nepregledna množica spremljala kralja v kraljevo palačo.

Dogodki na Hrvaškem.

Družba mame Lukov, ki je sicer znana pod imenom »večina hrvatskega sabora«, prvič slepo v propad. Kdor tako duši vsaki diš svobode, kdor tako fanatično ruši zadnja zavetišča svobode, ta si je sam podpisal sodbo, ker je priznal, da ne sodi več v sedanjo dobo!

Večina hrvatskega sabora je s hlapčevsko ponižnostjo vsprejela zakonski načrt, s katerim se odpravljajo porotna sodišča. Pri trdila je, da ta odredba nima veljati samo za tiste novinarje, ki odalej pridejo v konflikt z zistemom grofa Khuena Hederwarya, ampak tudi za one, ki so že prej prihajali pod ključ in čakajo na »sodbo« Khuenove kabinete justice! Dotični uredniški »zločinci« naj se le pripravijo, kajti sodnike na Hrvaškem je grof Khuen s kruto roko potisnil v nižave izvrševalnih organov — Khuenove maščevalnosti.

Tako so torej sklenili rabeljni vsake svobode v večini sabora — okrvava ironija! — hrvatskega.

Le ubijajte svobodo — o mameluki in rabeljni! Ali znate, da je ideja svobode neminljiva, nepremagljiva! Ona bo triumfiralna tudi nad vami! Ona zlomi verige, v katere kujete vi narod — vi herostrati in efijalti, vi, rabeljni nad svojimi lastnimi brati, vi, skrunitelji svoje lastne krvi, vi, zasramovatelji svojega rodu, vi — hlapci tiranov. Kmalu sine tudi zemlji hrvatski svetla zarja: ob kateri se dvigne narod, a vas požane neusmiljeno v temo narodovega prokletstva! Dali

sto tiranstvu sredstvo v roke, s katerim bo isti novinarje, te pijonirje prava in svobode naroda, te prvoboritelje vstajenja, kovalo v verige. Ali duh sedanjih dob ne trpi tiranstva. Kdor si v sedanjih dobah ne ve pomaga drugače, ta nosi že hipokritične poteze na lieu! Le proganjajte, le vstvarjajte mučenike! Ali ko pride dan obračuna, dan, ko bo narod izrekel sodbo o vašem prokletem početju, tedaj bo ta strogi ali pravični sodnik kazal na mučenike kakor pride za vašo neizbrisno krivdo! V kaki luči boste stali onega dne, vi izdajci in rabeljni, pred jasnim ponosnim, licem svojih žitev?!

Kazenska razprava radi izgredov v Zaprrešiču.

Na nadaljevanju razprave, katero se je vršilo dne 23. in 24. t. m., govorili so bratitelj dr. Derenčin, dr. Frank in dr. Hinkovič.

Nekoliko glavnih momentov iz obrambnih govorov podamo v jutrajšnji številki, ker smo bili danes v zadregi s prostorom.

Včeraj je bila ta znamenita razprava zaključena in je bilo 6 obtožencev oproščenih; jeden je bil obsojen na 2-letno ječo, 12 njih pa na 12—2 mesečno ječo.

Politični pregled.

V Trstu, 26. junija 1903.

O položaju. Niti najboljši prijatelji dra. Koerberja ne morejo tajiti, da odgoditev državnega zbora, izsiljena ob takih okoliščinah, pomenja kolosalen poraz Koerberjeve politike. V takem mračnem razpoloženju se morda še nikdar niso razhajali člani avstrijskega parlamenta. Takega ozlovoljenja še ni bilo nikdar. Ali kar je glavno: izvzeta ni nobena stranka.

Te dni še so se oficijozna glasila skušala v podvisliškem humorju na škodo Čehov; češ: le razženite parlament; a tem kaznujete le parlament, ker mu odtegnete najvažnejše pravo — pravo do dovoljevanja proračuna; vladi pa napravite le uslugo; ona ima svoj § 14 in jej mora biti le ljubo, ako jej ne treba braniti proračuna v parlamentu. Temu oficijoznemu cinizmu je bil očevidno namen ta, da bi plašil Čehe. Kaj pa je, o gospoda, z nagodbo z Ogrsko? Danes prihaja iz Budimpešte glas, ki mora navdajati g. Koerberja v grozo. Khuen-Hedervary je izjavil, da bo zahteval na vsak način, da ogrski parlament že v poletnem zasedanju reši nagodbene predloge. S tem nastane tudi gospodu Koerberju dolžnost, da skliče državni zbor in mu predloži nagodbo in jo dovede do parlamentarne rešitve. Da vidimo, da-li bo g. Koerber tudi potem tako posmehljivo gledal na češko delegacijo in jej porogljivo kazal svoj § 14!! Dolgo, dolgo je že, odkar Čehi svare Koerberja: obračuni med nami in teboj pridejo v razpravi o nagodbi. In danes imajo Čehi več nego kedaj razloga za to, da bo grozjajam sledilo dejanje! Avstrijska država morda še ni bila v tako kritičnem času, nego se jej bliža sedaj! A nikdo ne vidi izhoda iz te zagate, v katero je poglala državo germanizatorična ideja! Dr. Koerberju ali pa komu drugemu ne bo ostajalo drugega, nego iskati Čeha in tudi — ako bodo le znali biti na višini svoje naloge — nas Jugoslovane. Ali naj bo razrešitev iz te krize kakoršnja-koli, to ostaja kakor dejstvo: popolen poraz dualizma v monarhiji in popolen poraz nemško centralistične ideje v Avstriji. Zadnja ura je, da si odločilni krogi erpijo pouk iz tega dvojnega poraza.

Triumf madjarske opozicije. Velikansko senzacijo vzbuja po vsem političkem svetu, kakor je grof Khuen-Hedervary, ta vpropastitelj Hrvatske, dovel državno avtoriteto, ugled krone, do popolne kapitulacije pred ogrsko opozicijo. Prepričanje je danes vseobče, da je dualiziranje armade neizogibno in le vprašanje nedolgega časa. A potem se bo moglo reči: padla je zadnja institucija, ki je še predstavljala edinstvenost monarhije. Temu pa bo moralo slediti tudi gospodarsko ločenje. Potem bodo narodi tostranske polovice, ki se bodo oglašali in zahtevali to. Če si že Madjari po vsej sili hočejo dovoljevati luksuz lastne armade, pa naj izvolijo nositi tudi vse tiste stroške, katere smo mi nosili zanje do sedaj. Najdrznejše pretenzije — samostalna armada, gospodarska samostalnost — ogrske opozicije so se primaknile v območje možnosti uresničenja. To je posledica Khuenove kapitulacije. Ni težko umeti, da je ta dogodek provzročil

konsternacijo v vseh onih krogih, ki so vzrasli v starih avstrijskih tradicijah. Ta konsternacija je našla izraza v demisiji vojnega ministra Pitreicha. — A še izrazi-te se kaže bolno presenečenje v demisiji ogrskega ministra za domobranstvo, barona Fejervarya.

Nekako dve desetletji je bil mož na svojem ministerskem mestu, vaikdar dober Madjar in zvest sin svojega naroda. Ali to, kar je storil Khuen, je tudi njemu preveč. Da si mu je znano, da krona polaga največjo važnost v to, da on ostane v ministerstvu, je vendar izjavil, da ne more, da mora odstopiti, ker je tako dolžan sebi, svojim nazorom, svojim tradicijam in svoji minulosti.

Košut triumfira in kolesa težkega triumfalnega voza njegovega drobe vse, kar še spominja na jedinstvenost monarhije. Huda nesreča je zadela monarhijo na bojnem polju leta 1866, a še usodnejša je zanj nesreča, ki je sledila potem v državno-pravnem pogledu po razkrojitvi monarhije. A nikdar ne smemo pozabiti historičnega dejstva, da so obet nesreči prinesli nad monarhijo — Nemci.

Organizacija nemških strank. Če morda ni bilo komu še jasno, v kake namene so se združile nemške stranke v parlamentu avstrijskem, izvoli naj čitati danes došla dunajska glasila teh strank. V jednom teh listov — vodilnem — so označeni zastopniki naroda češkega kakor roparji, došli na bojišče po bitki, kijo je država izgubila nasproti Madjarom, da ropajo tu in skrunijo mrtva trupla. Zadrego, v katero je zašla država radi dogodkov na Ogrskem, da hočejo Čehi zlorabljati, da bi iztisnili iz države nekaj, česar se jim dobrovoljno ne privoli nikdar!

Proti »roparjem« in »izsiljevalcem« so se torej združile nemške stranke! A ti roparji so Čehi, mi Slovenci pa smo po takem prijatelji in zavezniki roparjev! Nečuvno zasramovanje pada torej tudi na nas, pada na Hrvate, pada na Slovane avstrijske, pada na vse, ki se bore za jasni princip enakega prava za vse, za princip svobode v razvoju in kulturnem napredovanju vseh narodnosti!

V imenu tega principa zahtevajo Čehi vseučilišče na Moravskem, a so — oni, ki sestavljajo tri četrtine prebivalstva — pripravljeni dovoliti, da tudi nemška ena četrtina dobi svoje vseučilišče.

Prosimo vas, kdaj je bila še kaka nemška večina tako tolerantna nasproti drugorodni manjšini? Nikdar, nikoli, nikjer! In vendar so sedaj Čehi roparji in izsiljevalci! A tako sodbo izrekajo — Nemci!

Očitno izjavljajo torej, da nikdar ne privole dobrovoljno v zahteve Čehov. In če ne privole Čehom, koliko manj imamo česa pričakovati od njih mi Slovenci, ki smo šibkejši! Zastopniki nemških narodov so torej postavljeni pred alternativo: ali, da se odpovedo aspiracijam naroda, ali nastopijo pot energične, brezobzirne borbe! Prvega ne smejo, ker nimajo mandata v to od strani naroda. Ostaja jim torej le poslednje!

Nemški listi izvajajo, da so jih žalostni in usodni dogodki v monarhiji postavili pred potrebo, da si osnujejo — tako pravijo oni — »obrambeno organizacijo«, da zavarujejo sebe in — tako pristavljajo hinavski — državo za vse eventualnosti. Če pa čutijo oni, ki so popolnoma nasičeni v narodnem pogledu, ki so gospodovalec narod, potrebo obrambene organizacije, koliko bolj moramo občutiti mi Slovani to potrebo! In danes morajo imeti vsi Slovani v monarhiji, bolj nego kedaj, v živni zavesti resnico, da nobeno naše pleme — tudi češko in poljsko ne — ni samo za se dovolj močno, da bi moglo brez pomoči drugih plemen odbiti grozni naval neizprosnega sovražnika.

Zavest o nedoraslosti vsacega posamičnega plemena, ločenega od velike rodbine, v boju s sovražnikom, ta zavest nas sili v koncentracijo, v združevanje. Kar smo rekli včeraj, ponavljamo danes: proti vsenemški organizaciji moramo postaviti organizacijo avstrijskega Slovanstva! Izvimo se enkrat iz zmote, iz tiste krive vere, ki nam je leta in leta v političnih in parlamentarnih borbah prečila vsaki polet in nas odganjala od vsacega odločnega čina, izvimo se iz prazne nade, da jih je tudi med Nemci takih, ki so pripravljeni pošteno z nami deliti pravico. — Slovani naj ne pričakujejo pravice od niko-

der in od nikogar! Iskati jo morajo le v sebi! Od družih pa jo morajo izvoziti. »Neue Freie Presse« nas označa za roparje na truplu države. Roparji smo, dokler smo tako drzni, da zahtevamo od nje svoje pravo, dokler ona sama zahteva neizprosno od nas vse, o čemer meni, da smo še dolžni dajati. Roparji na škodo države smo. Jemljemo na znanje. Oni, Nemci, so ustvarili novo organizacijo v obrambo — kakor pravijo — države. Tudi to jemljemo na znanje. Ali logični zaključek more biti iz te premise ta: da skrb za državo morajo odslej nositi oni! In čim je uprava države — kakor je faktično vedno — povsem zadovoljna z vsem, kar so ukrenili Nemci, čim se ona identifikuje z vsemi željami Nemcem, potem je izjavila, da jej zadostja edino le nemška skrb! Nas Slovane pa Nemci odvezujejo od te skrbi in — vlada se vaikdar identifikuje ž njimi!

A posebno nas Slovence mora peči v lice kakor živ ogeaj, da je bil sin slovenske matere, ki je na ustanovnem zboru nemške organizacije klical na boj proti — svojemu rodu. In ni bil to morda človek, ki se je le rodil iz slovenske matere, ki ni bil nikdar deležen blagoslova spoznanja, ki je vsled vzgoje svoje v nesrečnih razmerah ostal suha veja na živem drevesu! Ne, to je mož, ki je nekdanj ljubil svoj rod in ki je pisal zanj! Sin slikovite naše Gorenjske, baron Schwegel je, ki je na rešenem ustanovnem shodu klical na boj za »pravico« nemškega naroda!! In ta mož je tudi vodja Nemcev v deželnem zboru kranjskem. Mibi menili, da so s tem podrti vsi mostovi med baronom Schweglom in katerosi bodi slov. skupino v deželnem zboru osrednje pokrajine slovenske!

Zalučena nam je v obraz psovka, da smo politični roparji; na Slovanih in sosebno tudi na Slovenceh v deželnem zboru kranjskem je, da izvajajo neizprosne konsekvence! Pa bilo tudi z represalijami! Nemci sami so nam zaklicali, da je napočila doba bojnega klica — zob za zob!!

Tržaške vesti.

Promocija. Danes je bil na graškem vseučilišču promoviran doktorjem prava gospod Vladko Pertot, člen znane ugledne tržaške slovenske rodbine dr. Simon Pertotove. Iskrene čestitke.

Čitaljem v opozorjenje. Neki prijatelj našega lista se je bil te dni podal na Hrvatsko navlaš v ta namen, da se na lieu mesta prepriča o stanju stvari.

Prilika mu je bila, da je dobil informacij od najuglednejih ličnosti mej nezavisnimi in rodoljubnimi krogi.

Sedaj pa je napisal za naš list vrsto člankov, v katerih slika dobljene utise: postanek dogodkov, stanje v tem hipu in verjetne posledice. Te članke pričujemo priobčevati jutri, na kar posebno opozarjamo naše čitatelje.

Ob enem javljamo, da smo prejeli iz oficirskih krogov srbske vojske dolg članek o dogodkih v Srbiji v odgovor »slabo obveščanemu novinstvu Evrope«.

Uverjeni smo, da bo tudi s tem opisom posebno ustrezno našim čitateljem.

»Indipendente« o »slovanski politiki«. Neki naš stari dopisnik nam piše:

Včerajšnji »Indipendente« prinaša na tretji strani precej dolg članek pod naslovom: »La politica slava«.

V tem članku je povedana marsikatera resnična na adresu nas Jugoslovanov. Pisu se pozna, da je precej dobro poučen o našem prejšnjem in sedanjem političnem delovanju. Jaz bi celó želel, da bi »Edinost« priobčila ta članek dobesedno — seveda v prevodu — in da bi kako spretno pero reagiralo, oziroma napisalo komentar o tem simptomatičnem pojavu v našem tržaškem novinstvu.

Prepuščaje torej drugemu spretnjšemu peresu to nalogo, hočem jaz samo konstatirati, da, ako se je v naši taktiki nasproti našim sosedom kaj izpremenilo, se je zgodilo to deloma tudi zato, ker so naši sodeželani začeli opuščati marsikaj, kar je v prejšnjih časih žalilo nas in izzivalo odpor od naše strani!

Gospoda okolo »Indipendenta« se gotovo še spominjajo na perfidne notice in članke, katere je ta list redno prinašal in na katere smo mi odbijali istotako redno in z ogorčenostjo!

Ker je pa ta list in za njim večina ostalih italijanskih listov (izvzemši one, uređovane po slovenskih odpadnikih!) prenehal z raznimi vele-civilizovanimi naslovi kakor so bili: »ščavi«, »barbari« itd. — smo tudi mi spremenili ton v svojih odgovorih.

Sedaj morejo videti Italijani, da tudi mi, ako nismo izzivani, radi puščamo lepo na miru vsakogar, kar dokazuje jasno, da mi nismo bili oni, ki so izzivali!

Mi smo vedno povdarjali, da tu smo doma Slovani in Italijani, da smo na svoji zemlji, da smo mi sosede in da bi, ko bi bila dobre volje od obeh strani — lahko lepo živeli drug poleg drugega in bi tako varovali vsak svoje in s tem tudi skupno last pred — tretjimi.

Vi, Italijani varujte svoje! Nam pa prav za prav preostaja v varstvo — ker, tlačeni in preganjani, kakor smo bili dosedaj, družega itak nimamo ničesar — le pravica do obstanka in življenja na tej zemlji: pravica do samosvojega narodnega življenja! To pa hočemo braniti s pestjo in nohti in z vsemi svojimi intelektualnimi silami.

A ravno v tem ste nam bili, o gospoda Italijani (in z vami vred tudi vaša zaveznica — avstrijska vlada!) vaikdar enako — naklonjeni. Ali radi tega, da vi tako srdito varujete kar imate — pa bilo tudi, da ste prepričani, da del tega pripada, ali bi moral pripadati nam — ne zamerjamo vam, kolikor zamerjamo vladi, ki bi morala stati nad prepiri državljanzov in dajati vsakomur, kar mu gre po zakonu, in gledati, da bi s pravičnostjo in objektivnostjo v postopanju vzravnala nasprotstva.

Jaz nočem nadaljevati, ker prepuščam, kakor zgoraj rečeno, spretnjšemu peresu, da odgovori na dolgo in široko; vprašam naj še samo to-le: Je-li častno za narod z 2000-letno kulturo, da iz zgolj narodnega sovraštva pušča cele tisoče naših otročičev brez ene same šole v mestu Trstu? Je-li častno za državne faktorje, da tu vzdržujejo celo vrsto nemških a niti ene slovenske šole? O tem pa se niti nočem sklicevati na dejstvo, kako »dobro« smo državi, kadar jej plačujemo davek v denarju in krvi! Zelo najvno bi bilo, ako bi se hoteli sklicevati na to, kajti to je moment, ki je pri nas prišel nekako iz kurza. Klasična priča za to je vsa praksa drž. politike tu na jugu!

Dostavek uredništva: Tudi mi smo čitali omenjeni članek v »Indipendentu« z vso pozornostjo in hočemo reagirati o prvi priliki.

Kaj pomenja to?! Iz Aleksandrije, iz Amerike, iz raznih delov sveta dobivamo pošiljatve z adreso v samoslovenskem jeziku. K večjemu da je pod »Trstom« napisano »Autriche«.

Te dni pa smo iz Ljubljane, iz slovenske metropole, ki je Trstu tako rekoč pod nosom, in je ločena od tega našega mesta po ozemlju, ki je zdržema slovensko, dobili pismo s tako-le adreso:

Gori deželo preko vse širine: »Slavnemu uredništvu »Edinost«.

Malo niže doli istotako preko širine: Der verehrlichen Redaction Edinost.

Spodaj pa: Trst-Triest.

Kaj pomenja to? Kaj nam pravi to? Dejstvo, da zna pošiljatelj lepo pravilno nemški pisati in da ima tudi lepo zaokroženo pisavo z energičnimi potezami, govori, da pripada naobraženim krogom.

In tak mož je očitno dvomil na tem, da bi pismo s samoslovensko adreso moglo dospeti iz Ljubljane v Trst! Kaj nam pravi to? Pravi nam, da je v nas tudi inteligentnih ljudi, ki ne poznajo odnošajev lastnega naroda na posamičnih točkah periferije! Ne poznamo se, zato se ne umejemo, zato nimamo zmisla za potrebe naroda na posamičnih točkah, zato si tudi ne pomagamo vzajemno! A posledica temu je: naše prekerno stanje.

In, ako bi hoteli biti zlobni, bi pridodali še, da si v Ljubljani nekateri ljudje ne upajo pisati samoslovenskih adres v isti Trst, kjer smo si z energijo poprej izvojevali izvestne mrve jezikovne ravnopravnosti na c. k. pošti, nego pa — v isti Ljubljani!

Zgrešil naslov! Včerajšnji »Trieste« objavlja neko notico, v kateri (med drugim) apostrofira tukajšnje magistratne organe, češ, da ne pazijo na varnost meščanzov. Na zaključku te notice pa vsklika: »O dovesiamo dunque... a Trieste... o in Serbia?!

(Kje smo torej: ali v Trstu ali v Srbiji?)

Mi odgovorjamo, da je »Trieste« zgrešil naslov, ker se ravno v Srbiji zelo pazi na

varnost meščanov in državljanov; pač pa ne-
kje drugje nimata državljani in meščani ni-
kake osebne varnosti! Tja naj gospoda okolo
»Trieste« naslovljajo v prihodnje svoje
vsklike!

Da Srbija zna varovati interese svojih
državljanov, je dokazala sijajno ravno ob se-
danjih zgodovinskih dogodkih. Nijednemu dr-
žavljanu — izvzema seveda one, proti kate-
rim so bili uprizorjeni dogodki — in nijed-
nemu inozemcu ni bil skrivljen ni en sam
las in ni bilo niti dotakneno imetje nikogar!
Avete capito?

Kje drugje, ne daleč od avstrijske mo-
narhije, na jugo-zapadu bi se bilo dogodilo
morda nekoliko drugače. Pozdravljeni!

Zora puce! Iz Rocola nam javljajo, da
so se tam odločili in so zasnovali slovensko
pevsko društvo. Dolgo časa so — tako nam
pišejo — naši mladeniči ugibali, ali bi ali ne
bi, ker vedeli so, da bo treba premagati
mnogokatero težavo. Ali slednjič smo se oso-
kolili. Selež bo imelo društvo v gostilni gos-
poda Gragorija »pri dveh cipresah«. Sploh
nam gre ta vrli mož jako na roko. Nabiranje
udov in pevskih moči se je začelo. Kdor želi
pristopiti, naj se zgleda pri gosp. Gregorju,
oziroma naj se vpiše v polo, ki je tam izlo-
žena. Čim se zgleda primerno število udov,
se skliče občni zbor, ki potrdi pravila, katera
se potem predložijo v potrditve.

Na noge torej, kar vas je zavednih v
drugem okraju! Vzdravimo se in vzdravimo
druge! Tudi nam v II. okraju mora napočiti
zora boljše bodočnosti! Ker nas že naši nas-
protniki vedno taje, češ, da nas ni, pokažimo
jim, da smo! da se ne damo izpodrinuti od
nikogar.

Le pogumno na plano! Videli boste,
da bo le začetek nekoliko težaven, a čim
čvrsto premagamo prve težave, pojde stvar
gladko in vpešno. Ljubezen in zvestoba naj
nas zjediniti, da premagamo težave in si po-
moremo do jasneje in lepše bodočnosti!

Razpis učiteljske službe. Na štiriraz-
redni deški ljudski šoli družbe sv. Cirila in
Metodija pri sv. Jakobu v Trstu je razpi-
sana služba nadučitelja-voditelja s 1400 K
letne plače, 240 K stanarine in 400 K funk-
cijske doklade ter s pravico do šestih pet-
letnic po 80 K.

K zavarovalnici za slučaj smrti in doži-
vetja plačuje družba $\frac{1}{2}$, nadučitelj pa $\frac{1}{2}$
zavarovalniškega prispevka.

Pravilno opremljene prošnje naj se vložijo
pri podpisnem vodstvu do 15. julija 1903.
Vodstvo družbe sv. Cirila in Metodija v
Ljubljani, 18. junija 1903.

Pred porotnim sodiščem se je imela
vršiti danes kazenska razprava proti Ber-
nardu Malusu, duhovniku v Rovinju, radi
žaljenja časti potom tiska. Tožil ga je odvet-
nik in državnozborski poslanec iz Istre Matej
Bartoli; ali do razprave ni prišlo, ker sti se
stranki poravnali.

Jutri se je imela vršiti kazenska raz-
prava proti Valentinu Vovku, Valentinu Co-
lobig-u in Viktorju Cuttin-u, na zatožbo Ka-
rola Schindler-ja, vodje posredovalnice za
službe »Veluntas«, radi žaljenja časti potom
tiska. Tudi ta razprava je odpadla, ker sti se
stranki poravnali.

Za prihodnji terek je določena kazenska
razprava radi žaljenja časti potom tiska, proti
g. Milošu Kamušič-u, na zatožbo
Josipa Cilenškega.

Za prihodnjo sredo je določena kazenska
razprava radi žaljenja časti potom tiska, proti
Rihardu Camberju, Urbanu Eva, Bernardu
Malu-u in Franu Poliču, na zatožbo državno-
zborskega poslanca iz Istre, Bartolija; a naj-
brže odpade tudi ta razprava, ker se tožencu
Bernardu Malusu ni moglo dostaviti po-
ziva.

Za dne 2. julija je določeno obnovenje
razprave radi žaljenja časti potom tiska proti
Rihardu Camberju in Jakobu Giamelliju
na zatožbo dr. Spadoni-ja. Na prvi razpravi
v tej zadevi je bil Camber obsojen, a je
vložil utok proti razsodbi in kassacijski dvor
je isto razsodbo razveljavil.

Za dan 3. julija je določena kaz. raz-
prava radi žaljenja časti potom tiska protigg.
Franu Klemenčiču in Franu God-
nik-u, našemu odgovornemu uredniku na
zatožbo gospice Zofke Kvedrove. To-
žiteljico zastopa dr. Ivan Tavčar.

Ciril-Metodijev dar. Načelnstvo može
podružnice družbe sv. Cirila in Metodija
razpošilja ta-le rodoljubni poziv:

Rojaki, rojakinje! Oprostite nam, da se
zopet drzemo spomniti Vas na bližajoči se
praznik naših zaščitnikov sv. Cirila in Me-

todija. Ker smo svoj namen označili že v
prejšnjih okrožnicah, naj sedaj samo jedno-
stavno apelujemo na Vašo rodoljubje in Vašo
darežljivost. Vsaki izmed Vas naj torej pro-
slavi ta znameniti godovni praznik z običaj-
nim **Ciril-Metodijevim darom.**

V ta namen je sklenil odbor tržaške
podružnice, da razpošlje rodoljubom v mestu
in po deželi nakaznice potom »Edinosti«,
»Škrata«, »Svetilnika« in pod zavitkom.
Vsakdo, ki je dobil nakaznico, naj blagovoli
jo vrniti z manjšim ali večim zneskom.

Poslje naj pa ne samo kar vtrpi sam,
ampak naj nabira v krogu svojcev, tovarišev,
prijateljev in znancev! Pa tudi drugi rojaki
in rojakinje, ki niso prejeli nakaznic, naj
pridno nabirajo v označeno svrhu! Saj nam
je dobro došel še tako majhen dar!

Darovi, kateri se bodo objavljali v »E-
dinosti«, naj se blagovole pošiljati podružni-
nemu blagajniku, g. Simonu Skrinjarju, urad-
niku »Tržaškega podp. in bralnega društva«
v Trstu, ulica Stadion št. 19.

Odbor »Matice Slovenske« bo imel
svojo CXXXIII. odborovo sejo v Ljubljani,
v četrtek dne 2. mal. srpana 1903. l. ob
5. uri in pol v društveni pisarni. Vspored:
1. Naznanila predsedništva. 2. Potrditev za-
pisnikov o 132. odborovi seji in o XXXIX.
rednem običnem zboru. 3. Volitev predsed-
nika, podpredsednikov, blagajnika, ključarjev
in odsekov. 4. Tajnikovo poročilo. 5. Even-
tualnosti.

»Slovansko pevsko društvo« vabi svoje
cenj. gospičice in gg. pevce na danšnjo pevsko
vajo, katera se bo vršila ob navadni uri zve-
čer v »Slov. žitarnice«. Priporočila se, da se
mnogoštevilno udeležijo te vaje, ker je treba
po dovršeni vaji skupnega pogovora radi
prihodnjim veseljem.

**O priliki razprodaje vstopnic v »Na-
rodnem domu«** pri sv. Ivanu za veliko vrtno
veselico pri sv. Jakobu dne 5. julija so po-
darili: N. N. 60 st., Trobec 20 st., Cvek
20 st., č. g. F. 20 st., č. g. Č. 20 st., g. F.
10 st., N. N. 10 st.

Pevsko društvo »Slovan« v Padriču
bo imelo svoj občni zbor dne 28. t. m. v
prostorih gosp. Martina Grgič.

O d b o r.

Ruski kružok priredi v nedeljo, dne
28. t. m., izlet v Devin, na kateri vabi svoje
člene in prijatelje. Zbirališče na južnem ko-
lodvoru ob 2. uri popoldne.

Dražbe premičnin. V soboto, dne 27.
junija ob 10. uri popoldne se bodo vsled
naredbe tuk. c. kr. okrajnega sodišča za ci-
vilne stvari vršile sledeče dražbe premičnin:
trg Piccolo 1, oprema v zalogi; ulica Ri-
borgo št. 6, krčmarska oprava; ulica Scor-
zeria 4, hišna oprava; trg Cavana, krčmar-
ska oprema; ulica dei Vitelli 3, 300 malih
sodov; ulica Luigi Ricci 982, hišna oprava;
ulica Molin Piccolo 5, hišna oprava; Corso
12, glasovir, ulica Baccchi 1, oprema v za-
logi in razno; ulica S. Martiri št. 4, hišna
oprava; ulica del Lloyd 2, hišna oprava;
ulica Economio 2, hišna oprava.

Vesti iz ostale Primorske

× Zistem na naših cerkvenih obla-
stih. V Pazinu so imeli dne 22. t. m. šolski
otroci prvo sv. obhajilo. Pristopile so tudi
deklice hrvatske ljudske šole. Župe-upravitelj
Mandić pa je imel svoj govor do otrok
samo v italijanskem jeziku, da si je pred
svečanostjo povpraševal učitelja
za imena hrvatskih otrok in da si mu je bilo
javljeno že šest dni popred, da pristopijo tudi
hrvatske deklice. G. župe-upravitelj je s tem
svojim činom ne le užalil $\frac{1}{2}$ svojih župljanov,
ampak nosi ta čin na sebi vse znake narod-
nega in cerkvenega izdajstva. Zdi se, da je
v sedanjih časih, ako se hoče doseči mesto
župnika, poleg drugih znanih naslovov po-
trebna tudi doza narodnega izdajstva.

In na onega, katerega narodna prepri-
čanje ne dovoljuje drugače, nego da je v
neizprosnih opoziciji proti takemu zistemu na
cerkvenih oblastih, leti vendar le kamenje
tudi — od slovenske strani.

× **Pevsko-bralno društvo »Zrinski«**
v Dekanih vabi na narodno veselico, ki jo
priredi v nedeljo dne 28. junija v zvezi s
sledječimi društvi: »Slovenija« iz Srednje
Škofije, »Dekliška Marijina družba« v De-
kanih, »Mladeniška Marijina družba« v De-
kanih in »Konsumno društvo« v Dekanih v
zgornji dvorani »Konsumnega društva«.

Vspored: 1. Jenko: »Naprej«, svira
godba. 2. Nagovor, govori gosp. dež. posl.
Kompere. 3. Zaje: »Zrinski Frankopani«,
poje pevsko-bralno društvo »Zrinski«. 4.

Nedved: »Ljubezen in pomlad«, poje pevsko-
bralno društvo »Slovenija«. 5. Zamejski:
»Slovenka«, deklamira Olga K. 6. Mašek:
»Moj dom«, pojó mladeniči Marijine družbe.
7. Jenko: »Nek dušman vidi«, možki zbor,
poje »Zrinski«. 8. »Šivilja«, šaljev prizor,
uprizorjajo dekleta Marijine družbe. 8. M.
Brajša: »Istrane dragi«, poje možki zbor
»Slovenije«. 10. Zaje-Mahnčič: »U boj«, poje
mešani zbor društva »Zrinski«. 11. »Zakleta
soba«, veseloigra, predstavijo dekleta Mari-
jine družbe. 12. F. S. Vilhar: »Slovenac i
Hrvat«, pojó skupno vsa društva.

Začetek točno ob 4 $\frac{1}{2}$ uri popoldne.
Vstopnina na veselico 15 nvč. — Sedeži po
10 nvč.

V slučaju slabega vremena se bo vese-
lica vršila drugi dan, dne 29. junija, t. j. v
ponedeljek.

Ker je ves čisti prihodek namenjen v
najplemenitejšo svrhu, nadeja se podpisani
najboljše udeležbe ter ne stavi nikakih
mej blagohotnim darovom.

O d b o r.

Vesti iz Kranjske.

* **Družba slovenskih igralcev iz
Ljubljane** uprizori jutri, v soboto, igro
»Huzarji«, v nedeljo, dne 28. t. m. pa igro
»Zemski Otel« v Ilirski Bistrici; v
ponedeljek dne 29. t. m. pa tudi to poslednjo
igro v Št. Petru na Pivki.

Ta družba je pokazala svojo vrlino že
na mnogih predstavah širom slovenske zemlje
in posebno tudi v Trstu in v Gorici. Uver-
jeni smo torej, da naši rojaki na Notranj-
skem porabijo priliko v Il. Bistrici in Št.
Petru, da bodo na lastne oči gledali lepi na-
predek slovenske umetnosti.

* **»Divji lovci«** v Vipavi. Odbor opo-
zarja slavno občinstvo, da se bo vršila vese-
lica ob vsakem vremenu, in da bo začetek
točno ob 3. in pol uri popoldne. Na razšir-
jajoče se vesti, da je vojaška godba odpo-
vedala, naznanjamo, da je to popolna izmi-
šljotina. Vojaška godba bo sodelovala v igri
in na plesu. Naj ne zamudi noben Vipavec
ogledati si to prekrasno igro! Na svobodni
zabavi bo pevalo več pevskih društev iz
okolice.

* **Tifus na Vrhniki** ponehuje. Bolna
je še neka 15 letna deklica. Vseh obolelih
je bilo 48, od katerih so umrle tri osebe.

Brzjavna poročila.

Križa na Ogrskem.

BUDIMPEŠTA 26. (O. B.) Grof Khuen
Hedervary je ob rani uri obiskal barona
Fejervary-a, da bi ga pregovoril, da bi isti
odstopil od sklepa, da se umakne iz politič-
nega življenja. Baron Fejervary je sicer iz-
javil, da napravlja ta korak nanj velik utis
in da je ganjen po simpatijah, ki jih kaže do
njega liberalna stranka, ali sklep njegov, da
se končno umakne iz političnih bojov, je
nespremenljiv.

BUDIMPEŠTA 26. (O. B.) Grof Khuen-
Hedervary bo konferiral danes z raznimi
osebami v namen sestave kabineta in name-
ruje že nocoj odpotovati na Dunaj, da pred-
loži cesarju svoje predloge za imenovanje
posamičnih ministrov. — Novo ministerstvo
utegne v soboto položiti prisego, zbornici pa
se predstaviti v torek.

Macedonski ustaši v Bolgariji.

SREDEC 26. (B.) »Agence telegraphique
bulgare« javlja: Ker je redarstvo dooznalo,
da je zadnje dni dospela v Sredec nekaj
macedonskih ustašev, kateri so v hiši nekega
Sekuliličkija skрили razstreljive snovi, obkolilo
je dotično hišo, da bi zaplenilo razstreljive
snovi.

Ustaši hoteli so snovi pred redarji po-
skriti, a je o tem snov eksplodirala in je
bilo vsled tega šest oseb ubitih; mej istimi
jeden ustaški vodja. — Jeden policijski agent
je bil ranjen.

Ožje volitve na Nemškem.

BEROLIN 26. (B.) Ob 4. uri zjutraj
je bilo znanih 162 izidov ožjih volitev. Iz-
voljenih je: 40 nacionalnih liberalcev, 19
svobodomiselnih ljudske stranke, 18 konser-
vativcev, 11 členov centruma, 10 členov
svobodomiselnega združenja, 9 členov dr-
žavne stranke, 5 antisemitov, 4 Welfi, 3 Al-
začani, 3 člani zveze poljedelcev in kmetov,
2 Poljaki, 1 nacionalni socialisti, 1 krščanski
socialist, 26 sec. demokratov, 6 členov nem-
ške ljudske stranke in 4 »divjaki«.

Ako prištevamo uspehe glavne volitve,
razpolagajo: konservativci s 50 sedeži, cen-
trum 99, nacionalni liberalci 46, socialni
demokratje 82, Poljaki 16, državna stranka

15, zvezi poljedelcev in kmetov 6, Alzačani
9, Danci 1, antisemitje 6, krščanski socialci
2, nacionalni socialisti 1, svobodomiseln
ljudska stranka 19, svobodomiselnno združe-
nje 10, nemška ljudska stranka 6, Welfi 4 in
»divjaki« 7 sedeži.

BEROLIN 26. (B.) Do 10. ure pred-
poludne je bilo na večerajšnjih ožjih volitvah
izvoljenih: 18 konservativcev, 10 členov dr-
žavne stranke, 8 antisemitov, 11 členov
centruma, 43 nacionalnih liberalcev, 20 čle-
nov svobodomiselnih ljudske stranke, 6 čle-
nov nemške ljudske stranke, 10 členov svo-
bodomiselnega združenja, 25 socialnih demo-
kratov, 3 Abzačani, 3 Poljaki, 4 Welfi, 3
zveze kmetov, 6 divjakov, 8 ožjih volitev se
bo vršilo še-le v nedeljo.

Potres na Ogrskem.

ERLAU 26. (B.) Danes ob 6. uri
zjutraj je bil tu močan potres. Več hiš se je
porušilo.

Poslano. *)

Naznanilo.

Podpisano predstojništvo naznanja svojim
dosedanjim p. n. gg. odjemalcem sira in
druzih mlečnih izdelkov, da gosp. Tomo
Drugovič v Hruševju ni več sirar
in posovodja mlekarke in sirarske zadruge
v Hruševju, ker je dne 5. maja t. l. iz
službe izstopil, ter da ne sme več vspreje-
mati naročil za pošiljate mlečnih izdelkov,
niti odgovarjati naročnikom; kajti on je baje
že več odjemalcev odpravil s tem, da jim je
poročal, da ni več v zalogi te zadruge sira
in druzih mlečnih izdelkov na razpolago, kar
je naravnost iz trte izvita laž.

V zalogi naše zadruge je še
vedno veliko izvrstnega sira
na razpolago, ter se naročila za sir in
druge mlečne izdelke točno izvršujejo, ker
mlekarica in sirarska zadruga v Hruševju,
čeprav ni več v rokah Tomo Drugoviča, še
vedno uspešno deluje.

Zaradi tega so p. n. gg. odjemalci sira
in druzih mlečnih izdelkov naprošeni svoja
naročila pošiljati zadrugi, ne pa Tomo Dru-
goviču, ter se predstojništvo za obilna naro-
čila toplo priporoča.

Predstojništvo »Podnaroške mlekarke in si-
rarske zadruge« s sedežem v Hruševju
dne 24. junija 1903.

Matevž Milharčič,
prestopnik.

Peter Del Linz, blagajnik. **Ivan Žgur,** tajnik.

* Za vsebino tega poslanega uredništva le to-
liko odgovarja, kolikor mu zakon velja.

Izdajatelj in odgovorni urednik FRAN GODNIK.
Lastnik konsorcijske lista »Edinost«.
Natisnila tiskarna konsorcijske lista »Edinost« v Trstu

Tovarna pohištva

Aleksander Levi Minzi

— ulica Tesa št. 25. A. —
(v lastni hiši.)

ZALOGA:
Piazza Rosario (šolsko poslopje).

Cene, da se ni bati nikake konkurence.

Sprejemajo se vsakovrstna dela tudi
po posebnih načrtih.

Ilustrovan cenik brezplačno in franko.

Dne 20. junija t. l. zjutraj
priklatil se
je neki vol v Mačkolje. Ker gospodar vola ni
znan poskrbelo se je krmo. Kdor je vola izgubil, naj
se oglasi na županstvo v Dolini, kjer mu ga takoj
izroče, ko se izkaže lastnik istega in povrne troške
os rbe.

Velikanska množina megle na svetlega,
tapetovanega ali kuhinskega
pohištva se prodaja in nekaj časa po najugodnejših
cenah v krasni dvorani Tersicore, ul. Chiozza
5. I. Slavno občinstvo se najljubše vabi si ogle-
dati razstavljene predmete od 9—12 predp. in od
2—7 ure zvečer.

XXXXXXXXXXXXXXXXXXXX

Svoji k svojim!
ZALOGA

pohištva
dobro poznano

tovarne mizarske zadruge v Gorici (Solkan)
vpisane zadruge z omejenim poročtvom

prej Anton Černigoj
Trst, Via di Piazza vecchia (Rosario)
št. 1. hiša Marenzi.

Največja tovarna pohištva primorske dežele.
Solidnost zjamčena, kajti les se osuši
v to nalašč pripravljenih prostorih s tem-
peraturo 60 stopinj. — Najbolj udoben, mo-
dern sestav. Konkurenčne cene.

Album pohištva brezplačno.

XXXXXXXXXXXXXXXXXXXX

Sprejema zavarovanje človeškega življenja po najraznovrstnejših kombinacijah pod tako ugodnimi pogoji, ko nobena druga zavarovalnica. Zlasti je ugodno zavarovanje na doživetje in smrt z zmanjšujočimi se vplačili.

Vsak član ima po preteku petih let pravico do dividende.

„SLAVIJA“

vzajemna zavarovalna banka v Pragi.

Rezervni fond 25.000.000 K. Izplačane odškodnine: 75.000.000 K.

Po velikosti druga vzajemna zavarovalnica naše države z vseskozi slovansko-narodno upravo.

VSA POJASNILA DAJE:

Generalni zastop v Ljubljani, čegar pisarne so v lastni bančni hiši v Gospodskih ulicah 12.

Zavarje poslopa in premičnine po požarnim škodam po najnižjih cenah. Škode cenjuje takoj in najkulantneje. Živa najboljše sloves, koder postuje.

Dovoljuje iz čistega dobička izdatno podporo v narodne in obecnokoristne namene.

Manifakturna trgovina

tvrdke GIUSEPPE BOLLE

v ulici Nuova, nasproti palače Salem

priporoč:

bisalke od bombaža	od 15 nč. naprej
„ „ platna	20 „ „
„ „ „	25 „ „
„ na meter	18 „ „

kakor tudi bogat izbor žepnih rut, prtenin, maj, nogovic, pogrinjal za postelje, pregrinjal itd. itd.

Cene zelo nizke.

Jaz Ana Csillag

se svojimi 185 centimetrov dolgimi Loreley-lasmi dobila sem jih vsled 14-mesečne uporabe svoje samoiznajdene pomade. To so najslovičnejše avtoritete priznale za jedino sredstvo, ki ne povzroča izpadanja las, povpešuje rast istih, poživlja lasnik povpešuje pri gospodih polno močno rast brk ter daje že po kratki uporabi lasem na glavi kakor tudi brkam naraven lesk ter polnost in ohrani te pred zgodnjim osivljenjem do najvišje starosti.

Cena lončka 1 gld., 2 gld., 3 gld., 5 gld., Pošiljam po pošti vsak dan, ako se znesek naprej pošlje ali pa poštanim povzetjem povsem svetu iz tovarne kamor naj se pošilja vsa naročila.

ANA CSILLAG

DUNAJI, Graben št. 14

BERLIN, Friedrichsgasse št. 56.

Blagor. gospa. Ana Csillag!

Prosim pošljite en lonček Vaše izvrstne pomade, na naslov eksel. gospe grofice Kielmansegg, namestn. soproge na Dunaju, Herengasse 6, III nadst., ki jo z dobrim uspehom uporabljate za negovanje lasij.

Spoštovanjem

Komorna dama Nj. eksel. Irma Pletzl.

Gospa Ana Csillag!

Pošljite mi zopet 2 lončka Vaše dobre pomade. Gospa. gener. konzula Gutman Bernhardstr. 1

Mad. Ana Csillag!

Uljudno prosim pošljite mi po povzetju 1 lonček Vaše izvrstne pomade za raščo lasij. Spoštovanjem

Emilija Radunsky

kom. dama pri Nj. zviš. gospej princezinji Hoenlohe, Châteon de Roney.

Gospa Ana Csillag!

Prosim pošljite po povzetju 2 lončka Vaše pomade za raščo lasij. Jaz sem razočarana o dobrem in hitrem uspehu. Moji lasje so čudovito v kratkem času zrastle in se povsod kaže nova rašča vled česar mi je v prijetno dolžnost Vašo pomado povsod priporočiti.

Spoštovanjem

Grofica E. W. Zedwitz

Unt. Neuburg b. Asch (Češko).

Gospa Ana Csillag!

Prosim pošljite mi vnovič še en lonček Vaše izvrstne pomade za lasi.

Princezinja Carolath, (Cöthen. Ahn.)

Najstarejša slovenska tovarna in zaloga pohištva

Andrej Jug

TRST — ulica sv. Lucije št. 12 (zadej c. k. sodnije) — TRST

priporočam svojim cenjenim rojakom svoje najboljše in trpežno pohištvo, bodisi svetlo ali temno politirano, kakor za spalne, jedilne in vizitne sobe. Sprejema tudi naročbe za vsakovrstne izdelke po načrtu ali poprave, krtere izvrši v najkrajšem času in v polno zadovoljnost naročitelja.

Cene brez konkurence.

Za obilne naročbe se toplo priporočam svojim rojakom v mestu, okolici in na deželi: v zmislu gesla: Svoji k svojim!

Prodajalnica obuval G. Mayer Grego.

TRST. — Riborgo št. 19. — TRST.

Velikanski dohod za birmo.

Obuvala za pospode

črna, angleška po gld. 3.20, rumena, po gld. 3.50.

Specijaliteta obuval za dečke.

Obuvala za gospe.

črni ali rumena, angleška po gld. 3.50 nizki čevlji lakirani a beli po gld. 1.90

Naročbe po meri.

Izbior oblek za moške in dečke.

Prodajalnica obuval Julija Romanelli

CORSO 8.

Velikanski dohod za spomladni čas.

Obuvala za gospe

črna, angleška po gld. 3.20, rumena, po gld. 3.50

Specijaliteta obuval za dečke.

Obuvala za gospe.

črni ali rumena, angleška po gld. 3.50 nizki čevlji lakirani ali beli po gld. 1.90

Naročbe po meri.

Rujavi čevlji za moške ali ženske po gld. 2.50

Gulielmo Brod & C.

poznana tvrdka s

POHIŠTVOM

najelegantnejše vrste

ZAJAMČENE KAKOVOSTI

po najnižjih cenah

Via S. Giovanni št. 14

TRST vogal Piazza S. Giovanni.

KATALOGI BREZPLAČNO IN GRATIS

PREDNO KUPITE

PERILO

blagovolite obiskati

veliko skladišče angleške platenine in kotenine

tvrdke

Vittorio Gasperini

TRST — ul. Nuova 15. — TRST

kjer se prodaja po stalnih cenah z 10% odbitkom.

Kdor nakupi blaga za 10 K vdobi poseben dar.

VZORCI SE NE DAJAJO.

30 malih stanovanj

z eno sobo in 2 sobami in eno kukišo se takoj odda v ulici Industria in ul. Guardia v hišah Stofa. Pisarna v ul. Giuliani št. 20 A, I. nadst. od 1—2 in 5—7 pop.

Solicitator,

vešč slovenskega, nemškega in italijanskega jezika hoče službo v kaki odvetniški ali notarski pisarni pisarni. Naslov povč uprava lista »Edinost«.

Gustav Bonazza

v Trstu, Piazza Barriera vecchia, (vogal Androna dell'Olmo).

Velika zaloga pohištva, ogledal, okvirjev in tapetarij.

Popolno opremljene sobe. Konkurenčne cene.

Naročbe se dostavijo razven embalaže franko na kolodvor ali brod v Trstu.

Gostilna

„ALLA BELLA VEDUTA“

ulica Romagna št. 20

nasproti vojašnici.

● Zbirališče slovenskih delavcev ●

Toči se pristno istrsko in vipavsko vino ter dalmatinski opolo.

Izvrstna kuhinja. — Vse po najnižjih cenah.

Priporočam se za mnogobrojen obisk ter kličem »Na zdar!« vsem slov. bratom

Gorazd Ivančič

gostilničar.

FERDO GUŠTINČIČ

klesarski mojster

TRST (via Giuliani II) — BARKOVLE (zraven pokopališča).

Izvršuje vsakovrstna in najfinejša ornamentalna dela kakor n. pr.: oltarje, spomenike, kipe, poprsta. — Razna dela iz mramorja, cementa in gipsa, kakor tudi slike po fotografiji v vsakovrstnih formatih itd. itd. Več slik je na ogled v »Narodnem domu« v Barkovljah.

Lastni kamenolom v Petrovici (Repen). Zage na motor.

Cene po pogodbi in jako nizke.

Priporočam se slav. slovenskemu občinstvu za obilne naročbe udani

Ferdo Guštinčič

klesarski mojster.

Prodaja manifakturnega blaga

SALARINI

v ulici Ponte della Fabra št. 2.

in podružnica

„Alla città di Londra“

ulica Poste nuove št. 9. (Brunerjeva hiša)

Velika zaloga izgotovljenih oblek za moške in dečke. Velik izbor oblek za moške od gld. 6.50 po 24, za dečke od gld. 4. do 12. suknene jo — velikem izboru od gld. 3. do 8. zimске močne 32 dodate jope z ovratnikom od astrahana od gld. 5. — 14, ravno take podšite s kožuvinom po gld. 12. po Površne suknje v velikem izboru od gld. 18 — Jopice za dečke v raznih oblikah in barvah, volnene hlače od gld. 2.50 — 4.50, finejše od gld. 5 — 9. Velik izbor oblek za otroke in dečke od 3 — 12 let od gld. 2.50 — 10. Haveloki za moške in dečke po najnižjih cenah. Hlače od moleskina (zlojdeva koža) za delavce izgotovljene v lastni predilnici na roko v Korminu.

Črtane močne srajce za delavce gld. 1.20. Velika zaloga snovij za moške obleke na meter ali tudi za naročbe na obleke, ki se izgotovi z največjo točnostjo v slučaju potrebe v 24 urah. V podružnici v ulici Poste nuove se zprejemajo izdelo vanja oblek do meri ter se še posebno vdobiva vsake vrste oblek v raznih risanicah in merah za moške in dečke.

„LJUBLJANSKA KREDITNA BANKA“ v LJUBLJANI

Polnovplačani akcijski kapital

K 1.000.000

Kupuje in prodaja

vse vrste rent, zastavnih pisem, prioritet, komunalnih obligacij, srečk, delnic, valut, novcev in deviz.

Promese izdaja k vsakemu žrebanju.

Špitalske ulice šte. 2.

Zamenjava in eskomptuje

izžrebane vrednostne papirje in vnovčuje zapale kupone.

Vinkuluje in divinkuluje vojaške ženitninske kavcije.

Eskompt in inkasso menic.

Daje predujme na vred. papirje.

Zavaruje srečke proti kurzni izgubi

Borba naročila.

Podružnica v Spljetu

(Dalmacija.)

Denarne vloge vsprejema

v tekočem računu ali na vložne knjižice proti ugodnim obrestim. Vložni denar obrestuje od dne vloge do dne vzdiga.

Promet s čeki in nakaznicami.